

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Complectens Tertiam Partem Summæ Theologiæ. Cum Commentariis
Reuerendiss. D. Thomæ de Vio Caietani Cardinalis S. Sixti, Et Opvscvlis
Eivsdem In tres Tomos distinctis

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

8. Vtrum fuerit decimata in lumbis Abrahæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72797](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72797)

quod ex semine maris est conceptum, fuit in Adā, & in alijs patribus, secundum rationem feminalem. & ideo mediante beata Virgine, Christus secundum carnem dicitur esse ex semine David, per modum originis.

AD TERTIVM dicendum, quod Christus habet affinitatem ad humanum genus secundum similitudinem speciei. Similitudo autem speciei attenditur, non secundum materiam remotam, sed secundum materiam proximam, & secundum principium actuum, quod generat sibi simile in specie. Sic igitur affinitas Christi ad humanum genus sufficienter conferuatur, per hoc, quod corpus Christi formatum est ex sanguinibus Virginis, derivatis secundum originem ab Adam, & alijs patribus. Nec refert ad hanc affinitatem undecumque materia illorum sanguinum sumpta fuerit: sicut nec hoc refert in generationem aliorum hominum, sicut in prima parte dictum est.

ARTICVLVS VII.

Utrum caro Christi in patribus fuerit peccato obnoxia.

AD SEPTIMVM sic proceditur. Videtur quod caro Christi in antiquis patribus peccato infecta non fuerit. Dicit enim Sap. 7. quod in diuinam sapientiam nihil inquinatum incurrat. Christus autem est Dei sapientia, ut dicitur 1. ad Cor. 1. ergo caro eius nunquam peccato inquinata fuit. Praeterea Damascenus dicit in 3. libro quod Christus primitias nostrae naturae assumpsit: sed in primo statu caro humana non erat peccato infecta, ergo caro Christi non fuit infecta, nec in Adam, nec in alijs patribus.

Ad praeterea Augustinus dicit in 19. super Genesim ad litteram, quod natura humana semper habuit cum vulnere vulneris medicina: sed id, quod est infectum, non potest esse vulneris medicina, sed magis ipsū indiget medicina. ergo semper in natura humana fuit aliquid non infectum, ex quo postmodum est corpus Christi formatum.

SED CONTRA est, quod corpus Christi non refertur ad Adam, & ad alios patres, nisi mediante corpore beatae Virginis de qua carnem assumpsit: sed corpus beatae Virginis totum fuit in originali peccato conceptum, ut supra dictum est, & ita etiam fuit quod fuit in patribus, fuit peccato obnoxium. ergo caro Christi, secundum quod fuit in patribus, fuit peccato obnoxia.

RESPON. Dicendum, quod cum dicimus Christum secundum carnem eius fuisse in Adā, & in alijs patribus, comparamus ipsum, uel carnem eius ad Adam & ad alios patres. Manifestum autem est, quod alia fuit conditio patrum, & alia Christi, nam

Patres fuerunt subiecti peccato, Christus autem fuit omnino a peccato immunis. Dupliciter ergo in hac comparatione errare contingit. Vno modo, ut attribuamus Christo uel carni eius conditionem, quae fuit, in patribus, puta, si dicamus, quod Christus in Adā peccauit, quia in eo aliquo modo fuit, quod est falsum: quia non eo modo in eo fuit, ut ad Christum peccatum Adā pueniret, quia non deriuatur ab eo secundum concupiscentiam legis, siue secundum rationem feminalem, ut supra dictum est. Alio modo contingit errare, si attribuamus ei, quod actum fuit in patribus conditionem Christi uel carnis eius ut si quia caro Christi, secundum quod in Christo fuit, non fuit peccato obnoxia, ita etiam in Adam & in alijs patribus fuerit aliqua pars corporis eius, quae non fuit peccato obnoxia, ex qua postmodum corpus Christi formaretur: sicut quidam posuerunt: quod quidem esse non potest. Primo, quia caro Christi non fuit secundum aliquid signatum in Adā & in alijs patribus, quod posset distinguere a reliqua eius carne, sicut purum ab impuro: sicut iam supra dictum est. Secundo, quia cum caro humana peccato inficitur ex hoc, quod est pars concupiscentiae concepta, sicut tota caro alicuius hominis per concupiscentiam concipitur, ita tota peccato inquinatur, & ideo dicendum est, quod tota caro antiquorum patrum fuit peccato obnoxia, nec fuit in eis aliquid a peccato immunis, de quo postmodum corpus Christi formaretur.

AD PRIMUM ergo dicendum, quod Christus non assumpsit carnem humani generis subiectam peccato, sed ab omni infectione peccati mundatam, & ideo in Dei sapientiam nihil inquinatum incurrat. AD SECUNDVM dicendum, quod Christus dicitur primitias nostrae naturae assumpsisse, quantum ad similitudinem conditionis, quia scilicet assumpsit carnem peccato non infectam, sicut fuerat caro hominis ante peccatum. Non autem hoc intelligitur secundum continuationem puritatis: ita scilicet quod illa caro puri hominis conseruaretur a peccato immunis, usque ad formationem corporis Christi. AD TERTIVM dicendum, quod in humana natura ante Christum erat vulnus, id est, infectio originalis peccati in actu: medicina autem vulneris non erat ibi actu, sed solum secundum uirtutem originis, prout ab illis patribus propaganda erat caro Christi.

ARTICVLVS VIII. Utrum Christus, in lumbis Abrahae fuerit decimatus.

AD OCTAVVM sic proceditur. Videtur, quod Christus fuerit in lumbis Abrahae decimatus. Dicit enim Apo. ad Heb. 7. quod Leui nepos Abrahae decimatus fuit in Abraham, quia

Christi carne in patribus peccato obnoxia, sed nihil carnis in patribus exceptum fuit a culpa. Dixerit autem propterea, ne quasi faceret Christum subiacuisse peccato: & est hoc satisfaceret, non difficultatis, quae ex hoc erat quod in patribus immunis a peccato dicebatur.

Potest nihilominus vere dici, quod caro Christi in patribus, ut in patribus erat, fuit subiecta peccato, & cum hoc etiam vere dici, quod caro Christi in patribus, ut ad Christum deducenda, non erat peccato obnoxia: quia munda ad Christum per Spiritum sanctum & non ex uirili semine deducenda erat. Simpliciter autem asserimus esse uera, si caro Christi in patribus fuit obnoxia peccato: quoniam non de carne Christi in leui, sed in patribus enuntiat peccatum: & in de filio Dei maiores debemus gratias, quod ex massa peccatrice carni suam deduci uoluit.

Super Questionis trigiesime Aristiculum octauum.

Titulus ex uerbis Apostoli ad Heb. & Augustini occasione habet. Et significat esse decimatum, soluisse decimas per ministerium Abraham.

3. diff. 3. q. 4. ar. 1.

Titulus ut sonat propter quosdam ponentes, carnem Christi in patribus non subiectam fuisse peccato, sed immunem seruatum.

In corpore tria: primo, duo supponuntur: secundo, duo excluduntur errores: tertio, respondetur quaesito. Quo ad primum supponitur primo, quod est sermo communis Christi ad patres, supponitur secundo, quod diuersa est conditio Christi, & patrum quo ad peccatum, quia illi subiecti peccato, Christus immunis a peccato.

Quo ad secundum primum error esset conditionem patrum attribueret Christo, secundus esset conditionem Christi attribueret patribus, seu alicui parti cuiusuis eorum. Et quia primus opinantes non habet, secundus uero habet, contra secundum dupliciter arguitur: primo, quia caro Christi non fuit in patribus secundum aliquid signatum: secundo, quia non pars, sed tota caro patrum ex concupiscentia concipitur. Quo ad tertium conclusio responsiva est: Tota caro patrum fuit peccato obnoxia, ita, quod nihil fuit in eis liberum, unde de caro Christi formaretur. Infertur haec conclusio ex antecedentibus.

Li. 1. c. 6. & 7 non longe a princ. & ca. a med.

Li. 1. c. 20. a med. 10. 3.

27. ar. 3. & q. 4. ar. 3. ad 1.

Vbi aduerte, Autorem non intulisse.

In corpore est una conclusio: Christus non fuit in lumbis Abrahamæ decimat⁹. Probatur dupliciter: primo auctoritate Apostoli. secundo ratione. Et ex auctoritate quidem Apostoli arguitur dicendo ad impossibile sic: Si Christus fuit decimatus in lumbis Abrahamæ, eius sacerdotium non esset secundum ordinem Melchisedec, sed minus ipso sicut Leui. Probat se hoc quia per hoc quod Leui existens in lumbis Abrahamæ, Abraham dedit decimas Melchisedec.

Probatur ab Apostolo, sacerdotium Leui esse minus sacerdotio Melchisedec. Ex ratione autem mystica probatur. Dans decimas protestatur se imperfectum, & perfectione alij tribuere, ergo Abraham dans decimas, protesta- tus est se & suos contracturos originale peccatum curatione indigere a Christo, ergo oes qui fuerunt in lumbis Abrahamæ, non solum secundum substantiam, sed etiam secundum rationem feminalem, fuerunt decimati, ergo Christus non fuit decimatus. Antecedens probatur, quia dans decimas, novem sibi retinet, & decima perfectionis signum alij tribuit. Probatur signum perfectionis, quia decimus est quodammodo terminus numerorum: nam numeratio, usque ad decem procedimus, & inde replicamus unum supra decem, undecim &c. prosequendo. Prima consequentia probatur: quod ad feminam pertinet, quia imperfectio humani generis est, propter peccatum indigens curatione: & solus Christus curator est peccati: iuxta illud, Ecce qui tollit peccatum mundi, & ipsum præfigurabat Melchisedec, ut patet ex Apostolo. Et hæc quo ad secundam partem. Secunda vero consequentia probatur: quia si solus Christus non fuit secundum rationem feminalem in partibus.

eo decimas dante Melchisedec, adhuc Leui erat in lumbis eius: sed similiter Christus erat in lumbis Abrahamæ, quando decimas dedit, ergo ipse etiam Christus fuit decimatus in Abraham.

¶ 2 Præter. Christus est ex semine Abrahamæ, secundum carnem, quam de matre accepit: sed mater eius fuit decimata in Abraham. ergo pari ratione Christus.

¶ 3 Præter. Illud in Abraham decimabatur, quod curatione indigebat, ut Augustinus dicit super Gen. ad litteram. Curatione autem indiget omnis caro peccato obnoxia. Cum igitur caro Christi fuerit peccato obnoxia (sicut dictum est) videtur quod caro Christi in Abraham fuerit decimata.

¶ 4 Præter. Hoc non videtur aliquo modo derogare dignitati Christi: nihil enim prohibet patri alicuius pontificis decimas dante alicui sacerdoti, filii eius pontificem maiorem esse simplici sacerdote. licet ergo dicatur Christus decimatus, Abraham decimas dante Melchisedec, non tamen propter hoc excluditur, quin Christus sit maior, quam Melchisedec.

SED CONTRA est, quod Augustinus dicit super Genes. ad litteram, quod Christus ibi, scilicet in Abraham decimatus non est, cuius caro inde non feruorem vulneris, sed materiam medicaminis traxit.

RESPON. Dicendum, quod secundum intentionem Apostoli oportet dicere, quod Christus in lumbis Abrahamæ non fuerit decimatus. Probatur enim Apostolus, maius esse sacerdotium, quod est secundum ordinem Melchisedec, sacerdotio Leuitico, per hoc, quod Abraham decimas dedit Melchisedec, adhuc Leui existente in lumbis eius, ad quod pertinet legale sacerdotium. Si autem Christus etiam in Abraham decimatus esset, eius sacerdotium non esset secundum ordinem Melchisedec, sed minus sacerdotio Melchisedec. Et ideo dicendum est, quod Christus non est decimatus in lumbis Abrahamæ, sicut Leui: quia enim ille, qui decimas dat, novem sibi retinet, & decimam alij tribuit, quod est perfectionis signum (in quantum est quodammodo terminus omnium numerorum, qui procedunt usque ad decem) inde est, quod ille, qui decimas

dat, protestatur, se imperfectum, & perfectionem alij tribuere. Imperfectio autem humani generis est propter peccatum, quod indiget perfectione eius, qui a peccato curat. Curare autem a peccato, est solius Christi: ipse enim est agnus, qui tollit peccata mundi, ut dicitur Ioan. 1. Figuram autem eius gerebat Melchisedec, ut Apostolus probat Hebra. 7. Per hoc ergo, quod Abraham Melchisedec decimas dedit, præfiguravit se velut in peccato conceptum, & omnes qui ab eo descensuri erant, ea ratione, ut peccatum originale contraherent, indigere curatione, quæ est per Christum. Isaac autem & Iacob & Leui, & omnes alij, sic fuerunt in Abraham, ut ex eo deriuarentur, non solum secundum corpulentam substantiam, sed etiam secundum rationem feminalem, per quam originale peccatum contrahitur. Et ideo omnes in Abraham sunt decimati, id est præfigurati indigere curatione, quæ est per Christum. Solus autem Christus sic fuit in Abraham, ut ab eo deriuaretur, non secundum rationem feminalem, sed secundum corpulentam substantiam. Et ideo non fuit in Abraham sicut curatione indigens, sed magis sicut vulneris medicina, & ideo non fuit in lumbis Abrahamæ decimatus. Et per hoc patet responsio ad PRIMVM.

AD SECUNDVM dicendum, quod quia beata Virgo fuit in originali concepta, fuit in Abraham sicut curatione indigens: & ideo fuit ibi decimata, velut inde descendens, secundum feminalem rationem. De corpore autem Christi non est sic, ut dictum est.

AD TERTIVM dicendum, quod caro Christi dicitur fuisse in antiquis patribus peccato obnoxia, secundum qualitatem, quam habuit in suis parentibus, qui fuerunt decimati: non autem secundum qualitatem, quam habet, prout est actu in Christo, qui non est decimatus.

AD QVARTVM dicendum, quod sacerdotium Leuiticum, secundum carnis originem deriuabatur, unde non minus fuit in Abraham, quam in Leui. Unde per hoc, quod Abraham decimas dedit Melchisedec, tamquam maiori, ostenditur sacerdotium Melchisedec, in quantum gerit figuram Christi, esse maius sacerdotio Leuitico. Sacerdotium autem Christi, non sequitur carnis originem, sed gratiam spiritualem. Et ideo potest esse, quod pater det decimas alicui sacerdoti tamquam minor maiori, & tamen filius eius sit pontifex, est maior illo sacerdote, non propter carnis originem, sed propter gratiam spiritualem, quam habet a Christo.

QVAESTIO XXXII:

De conceptione Christi, quo ad actum principium, in quatuor articulis distincta.

DEINDE considerandum est de principio actiuo in conceptione Christi.

ET circa hoc quaruntur quatuor. Primo, utrum Spiritus sanctus Tertia S. Thomæ.

Super Questiona trigesima secunda, Articulus primus.

Inclus clarus est sumens occasionem ex Symbolo: Qui conceptus est de Spiritu sancto. In corpore unica conclusio: Conceptio corporis Christi, licet a tota sit Trinitate: attribuitur tamen Spiritui sancto. Probatur secunda pars, de P 3 qua

D. 379.

Ar. præc. & locis in cor. & in ar. Sed cõt. citatis.